

Amerika staat opnieuw voor de keuze tussen een ouderwetse man en een moderne vrouw als president. Ondertussen wordt gendergelijkheid wereldwijd steeds vaker bestreden. Dom, vinden Ad Bergsma en Ruut Veenhoven, burgers zijn namelijk gelukkiger in gendergelijke landen, blijkt uit geluksonderzoek.

Door **Ad Bergsma, Ruut Veenhoven**
21 oktober 2024

Tijden veranderen, jubelde Hillary Clinton toen ze op het punt stond het [glazen plafond aan stukken te slaan](#) en president te worden van de Verenigde Staten. Achteraf gezien, kun je concluderen dat ze de tijdgeest niet goed aanvoelde.

Veel kiezers verwierpen Clintons moderne cocktail van mensenrechten, vrouwenemancipatie, rechtvaardigheid voor minderheden, abortus en seksuele vrijheid. Ze kozen voor een [male chauvinistic pig](#) die opschepte dat hij vrouwen in het kruis kon grijpen. Trumps belofte Amerika weer groot te maken was onweerstaanbaar voor kiezers die heimwee hadden naar de duidelijke jaren vijftig.

Vooruitgangsgeloof steeds meer druk

Nu opnieuw een vrouwelijke democratische presidentskandidaat, Kamala Harris, de strijd voert met Trump, is Clintons geloof in voortgang op meer plekken onder druk komen te staan. De politiek van bijvoorbeeld Victor Orban en *Alternative für Deutschland* is anti-

Religieuze groepen geven miljarden uit om de ideologie van gendergelijkheid te bestrijden

De rijkste man ter wereld Elon Musk [deelde onlangs een bericht](#) dat vrouwen fysieke kracht ontberen om zelfstandig te durven denken en dat daarom het vrouwenkiesrecht beter afgeschaft kon worden. Trumps vicepresidentskandidaat, J.D. Vance, deed een duit in

het zakje door te stellen dat vrouwen ongelukkig worden zonder de traditionele moederrol en dat Amerika 'mannelijkheid onderdrukt'. En religieuze groepen geven miljarden uit om de ideologie van gendergelijkheid te bestrijden.

Wereldwijde verslechtering gendergelijkheid

De NOS meldde onlangs dat wereldwijd 1,1 miljard vrouwen leven in een land waar gendergelijkheid verslechtert of stagneert. Dat vrouwen niet meer in het openbaar mogen spreken in Afghanistan is extreem, maar staat niet los van een wereldwijde ontwikkeling.

De wereld lijkt net als zanger Joe Jackson te aarzelen of het wenselijk is te tornen aan traditionele man-vrouwrollen. In zijn nummer Real Man constateert Jackson dat hij 'voorbij gerend wordt door vrouwen' en dat we 'denken dat het daardoor beter wordt', maar dat 'niemand het zeker weet'. Jackson voorspelt een 'oorlog tussen de seksen', zodat er 'geen mensen overblijven'.

De jongste generaties geloven vaker dan oudere dat emancipatiewinst voor vrouwen discriminerend is voor mannen

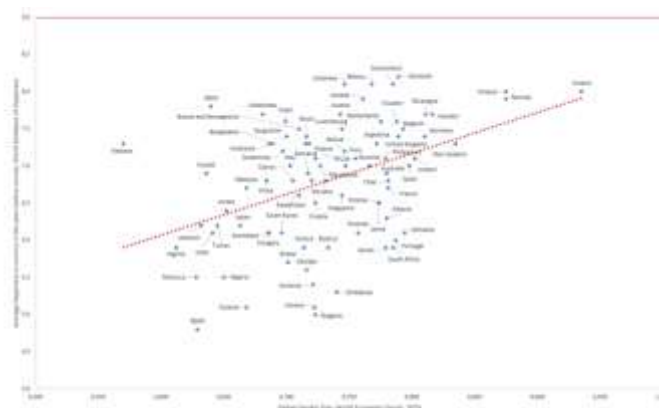
Gendergelijkheid leidt misschien wel tot stuivertje wisselen, maar in de ogen van velen niet tot echte voortuitgang. De jongste generaties uit 31 landen geloven vaker dan oudere dat emancipatiewinst voor vrouwen discriminerend is voor mannen.

Vrouwenemancipatie en geluk

De World Database of Happiness (WDH) is bedoeld om de kwaliteit van dit soort discussies te verbeteren aan de hand van onderzoeksgegevens over geluk. Een politicus die wil bijdragen aan het grootste geluk voor het grootste aantal kan in de WDH nakijken wat vrouwenemancipatie doet met het geluk van burgers in landen.

Burgers in landen met meer gendergelijkheid blijken gelukkiger te zijn

Burgers in landen met meer gendergelijkheid blijken gelukkiger te zijn. In de onderstaande figuur is het gemiddelde geluk in 85 landen uit de periode voor Covid afgezet tegen de nieuwste gegevens over gendergelijkheid van het World Economic Forum (voor andere landen ontbreken gegevens.)

Figuur 1. Gendergelijkheid en geluk in 85 landen

Keuzevrijheid is gegroeid

Het beschreven positieve verband tussen gendergelijkheid en geluk is niet volledig op het conto te schrijven van vrouwenemancipatie. Keuzevrijheid is in zijn algemeenheid gegroeid. Vrouwen kunnen kiezen voor rok of broek, voor de rol van huisvrouw of carrièretijger, voor samenwonen met een man, vrouw, hond of lama en voor wel of geen kinderen krijgen.

De grote winst is dat vrouwen niet langer gedwongen worden om een 'gelukkige huisvrouw' te zijn

De moderne meerkeuze-maatschappij is misschien verwarrend, maar de grote winst is dat vrouwen niet langer gedwongen worden om een 'gelukkige huisvrouw' te zijn, wier enige taak het is zorg te dragen voor het welbevinden van haar man en kinderen. Vrouwen hebben met name meer ruimte om te ontsnappen aan situaties die niet meer bij ze passen. Ze kunnen bijvoorbeeld een slecht huwelijk verlaten of niet fungeren als huisvrouw zodra de kinderen groter zijn geworden.

Geluk bij mannen en vrouwen

De opmerking van Vance over het ongeluk dat ontstaat door vrouwenemancipatie is moeilijk te rijmen met gegevens uit geluksonderzoek. Laten we daarom de aandacht verleggen naar mannen als vermeend slachtoffer van gendergelijkheid.

Vrouwenemancipatie blijkt juist het geluk van mannen juist te hebben vergroot. Het man-vrouwverschil in geluk is groter in landen waar meer vrouwen werken. Hier zijn mannen gemiddeld gelukkiger zijn dan vrouwen.

Parttime werkende vrouwen zijn in veel landen een tikje gelukkiger dan fulltimers

Het beeld over de ontwikkeling van geluk bij vrouwen is meer gemengd. De voortuitgang in ervaren geluk van de laatste decennia blijkt kleiner te zijn voor hoogopgeleide vrouwen dan voor minder hoogopgeleide vrouwen. Ook blijken parttime werkende vrouwen in veel landen een tikje gelukkiger te zijn dan fulltimers en zijn huisvrouwen gemiddeld iets gelukkiger dan werkende vrouwen.

De totstandkoming van meer gendergelijkheid in de laatste decennia heeft bijgedragen aan het geluk van vrouwen, maar dat is om je heen moeilijk te zien omdat vrouwen die vol voor een carrière gaan niet allemaal het meest gelukkig zijn.

Streven naar gelijkheid is nog onaf

Onze conclusie luidt dat gendergelijkheid bijdraagt aan geluk, maar dat mannen tot nu toe het meest hebben geprofiteerd. Al die alfamannetjes die onvoldoende ruimte voelen om zich te ontplooiën door woke en gendergelijkheid kunnen zich afvragen of Mary Trumps boek – inderdaad het nichtje van – Too much and never enough ook een boodschap voor hen heeft. Gendergelijkheid terugdraaien zal burgers niet gelukkiger maken.

Het probleem met streven naar gendergelijkheid is dat vrouwen er nog onvoldoende van hebben geprofiteerd

Het probleem met het streven naar gendergelijkheid is dus niet het vermeende slachtofferschap van mannen, maar eerder dat vrouwen er nog onvoldoende van hebben geprofiteerd. Misschien hebben feministen wel gelijk als ze stellen dat het streven naar gelijkheid onaf is zolang de zorglasten ongelijk verdeeld blijven tussen man en vrouw.

Dus Kamala Harris, als het u lukt opnieuw een glazen plafond te breken, vier het dan niet op zijn Clintons als triomfantelijke voltooiing van de lange weg naar meer gelijkheid, maar als een nieuwe start om gendergelijkheid evenveel te laten bijdragen aan het geluk van vrouwen als aan dat van mannen.

Ad Bergsma is psycholoog en gepromoveerd geluksonderzoeker (Erasmus Universiteit). Hij is redacteur van het Handboek Werkgeluk (2020) en schreef samen met Onno Hamburger het boek Gelukkig werken (2011). Ruut Veenhoven is emeritus hoogleraar 'sociale condities voor menselijk geluk'. Momenteel werkt hij aan de Erasmus Universiteit Rotterdam in de Erasmus Happiness Economics Research Organization EHERO.

Foto: Foto door Asad Photo Maldives via Pexels.com